

Date: 17th November-2025

SHAXS TARBIYASIDA OILANI O'RNII

Chuboyeva Ozodaxon Quvonbekovna

Namangan Davlat universiteti Davlat huquqi va boshqaruvi kafedrasida dotsenti.

Alimatov Elsevar Boqijon o'g'li

Namangan Davlat universiteti Yuridik fakulteti Yurisprudensiya yo'nalishi talabasi.

Annotatsiya: Ushbu maqolada Maktab va muassasalar shaxsning bilim va ko'nikmalarini shakllantirishda muhim rol o'ynasa, shaxsiy tarbiyada oila ham hal qiluvchi rol o'ynaydi. Oila - bu odamlar birinchi navbatda ularning dunyoqarashini shakllantiradigan va tanlashlarini boshqaradigan qadriyatlar, e'tiqodlar, munosabatlar va xatti-harakatlarni o'rganadigan joy. Biz oilaning shaxsiy ta'limdagi ahamiyatini va u insonning umrbod ta'lim yo'liga qanday ta'sir qilishini o'rganamiz.

Kalit so'zlar: Shaxs, oila, milliy, tarbiyalash, yosh avlodni, Ota-onalar, qadriyatlari, ijtimoiy munosabatlar, axloqiy qadriyatlar.

Аннотация: В данной статье, хотя школа и институты играют важную роль в формировании знаний и умений человека, решающую роль в воспитании личности играет также семья. Семья — это место, где люди впервые усваивают ценности, убеждения, взгляды и модели поведения, которые формируют их мировоззрение и определяют их выбор. Мы исследуем важность семьи в личном обучении и то, как она влияет на путь обучения человека на протяжении всей жизни.

Ключевые слова: Человек, семья, национальность, образование, молодое поколение, Родители, ценности, общественные отношения, нравственные ценности.

Abstract: In this article, while schools and institutions play an important role in the formation of knowledge and skills of a person, the family also plays a decisive role in personal education. The family is where people first learn the values, beliefs, attitudes, and behaviors that shape their worldviews and guide their choices. We explore the importance of the family in personal learning and how it influences a person's lifelong learning journey.

Key words: Person, family, national, education, young generation, Parents, values, social relations, moral values.

Oilalar shaxsning qadriyatlari, e'tiqodlari va munosabatlarini shakllantirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi, bu esa pirovardida ularning ta'lim yo'li va umumiy rivojlanishiga ta'sir qiladi. Oila odamlar uchun bilim olish uchun asosiy poydevor bo'lib xizmat qiladi. Bolalar yoshligidanoq o'zlarining birinchi o'qituvchilari bo'lgan oila a'zolarining ma'lumotlarini kuzatadilar va o'zlashtiradilar. Ota-onalar yoki vasiylar bolalarda tilni rivojlantirish, ijtimoiy munosabatlar va axloqiy qadriyatlar kabi asosiy ko'nikmalarni singdirishda muhim rol o'ynaydi. Uydagi kundalik muloqotlar orqali bolalar umumiy ta'limga hissa qo'shadigan muhim hayotiy saboqlarni o'rganadilar. Madaniy qadriyatlar va an'analarni yosh avlodga yetkazishda oilaning ham hissasi katta. Oila bola tarbiyasining

Date: 17th November-2025

birinchi va ta'sirchan manbai bo'lib xizmat qiladi. Hayotning dastlabki yillaridan boshlab bolalar o'z oilalaridan til, ijtimoiy me'yorlar, qadriyatlar va asosiy ko'nikmalarni o'rganadilar. Ushbu erta ta'lim kelajakdagi ta'lim va akademik muvaffaqiyat uchun asos yaratadi. Oiladagi hikoyalar, marosimlar, bayramlar va umumiy tajribalar orqali odamlar o'zlarining madaniy merosi va o'ziga xosligi haqida bilib olishadi. Ushbu ta'limotlar odamlarga tegishlilik tuyg'usini rivojlantirishga yordam beradi va ularning madaniy kelib chiqishi bilan faxrlanadi. Avlodlarga o'tib kelayotgan bu madaniy ta'lim odamlarning o'zi va boshqalar haqidagi tushunchalarini boyitadi. "Yoshlarimiz haqli ravishda Vatanimizning kelajagi uchun javobgarlikni zimmasiga olishga qodir bo'lgan, bugungi va ertangi kunimizning hal qiluvchi kuchiga aylanib borayotgani barchamizga g'urur va iftixor bag'ishlaydi. Shu sabali ham ular ijtimoiy faolligini oshirishda fuqarolik jamiyati institutlari faol bo'lishlari lozim".[1]

Oila shaxsiy o'sish va o'rganish uchun zarur bo'lgan hissiy yordam beradi. Uydagi tarbiyaviy muhit odamlarni yangi g'oyalarni o'rganishga, tavakkal qilishga va hukm yoki muvaffaqiyatsizlikdan qo'rqmasdan o'z manfaatlarini amalga oshirishga undaydi. Oila a'zolarining hissiy qo'llab-quvvatlashi o'ziga bo'lgan ishonch darajasini oshiradi va odamlarni ta'lim sohasida mukammallikka intilishga undaydi. Ushbu ijobiy mustahkamlash odamlarga qiyinchiliklarga duch kelganda chidamlilik va qat'iyatlikni rivojlantirishga yordam beradi. Oila shaxsning qadriyatlar tizimini shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Mehnatsevarlik, matonat, tartib-intizom, mas'uliyat kabi muhim qadriyatlarni singdirishda oilalar muhim rol o'ynaydi. Bu qadriyatlar ta'lim va keyingi hayotda muvaffaqiyatga erishish uchun zarurdir. Bu xatti-harakatlarni o'zlari namuna qilib, farzandlarini ularni rivojlantirishga undash orqali oilalar o'z farzandlarining o'qish va yutuqlarga bo'lgan munosabatini shakllantiradilar. Ota-onalarning ko'rsatmalari va namunasi orqali bolalar halollik, hurmat, hamdardlik, mas'uliyat va qat'iyat kabi muhim qadriyatlarni o'rganadilar. Ushbu asosiy qadriyatlar insonning butun hayoti davomida qaror qabul qilish jarayonlariga ta'sir ko'rsatadigan yetakchi tamoyillar bo'lib xizmat qiladi. Ushbu qadriyatlarni erta yoshdan boshlab oilada o'zlashtirish orqali odamlar o'zlarining harakatlarini ijobiy natijalarga yo'naltiradigan kuchli axloqiy kompasni rivojlantiradilar.

Xulosa qilib shuni aytish mumkinki oila asosiy bilimlarni berish, qadriyatlar va mehnat axloqini singdirish, akademik muvaffaqiyatlarni qo'llab-quvvatlash, qiziqish va umrbod ta'lim odatlarini rivojlantirish va ta'lim safari davomida hissiy yordam berish orqali shaxsiy ta'limda ajralmas rol o'ynaydi. Oilaning ta'limdagi ishtiroki muhimligini tan olish, shaxslarning ham akademik, ham shaxsan o'sishi va rivojlanishiga yordam beradigan qo'llab-quvvatlovchi muhitni yaratishga yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Mirziyoyev.Sh.M. Erkin va farvon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. – Toshkent.: O'zbekiston, 2017. -B.11.

Date: 17th November-2025

2. Jumaboev I. O‘zbekistonda falsafiy va axloqiy fikrlar taraqqiyoti tarixidan. Toshkent.: O‘qituvchi, 1997.
3. J.Hasanboyev, M.Turopova, O.Hasanboyeva. — Ma’naviy axloqiy tarbiya asoslari. Toshkent. G‘ofur G‘ulom nomidagi adabiyot va san’at nashriyoti. 2018.
4. Iloyayev M. “Oila, ijod, tarbiya va ma’naviyat”. Toshkent, “Sharq” 2000
5. Xolmurodov G‘. Oila tushunchasi va oiladagi ijtimoiy munosabatlar tizimi: G‘.Xolmurodov // Talqin va tadqiqotlar. - 2022.
6. Саидисаков Саидахроп Саидисакович. РОЛЬ ЛИНГВОКУЛЬТУРОЛОГИИ В ИЗУЧЕНИИ РУССКОГО ЯЗЫКА. О‘ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI. 20.05.2025. 40-SON. 206-211
7. Саидисаков Саидахроп Саидисакович. PEDAGOG RESPUBLIKA ILMIY JURNALI. "ЛИНГВОКУЛЬТУРОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ИЗУЧЕНИИ РУССКОГО ЯЗЫКА". 8 – ТОМ 5 – SON / 2025 - YIL / 15 – MAY. 193-197.
8. Chuboyeva Ozodaxon Kuvonbekovna. OILA- IJTIMOYIY TARAQQIYOT MANBAI. О‘ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI. 20.06.2025. 41-SON. 364-367.
9. Саидисаков Саидахроп Саидакромович. [ТИЛ БИЛМОҚ-ЭЛ БИЛМОҚДИР](#). SO ‘NGI ILMIY TADQIQOTLAR NAZARIYASI 7 (2), 191-194
10. Саидисаков Саидахроп Саидакромович. Эмотивное значение и категория эмотивности. PEDAGOG RESPUBLIKA ILMIY JURNALI. www.bestpublication.org. 7 – ТОМ 2 – SON / 2024 - YIL / 15 – FEVRAL.198-203
11. www.ziyouz.com kutubxonasi
12. <https://uz.wikipedia.org/wiki/>

